

Puuperusteisten energiateknologioiden kehitysnäkymät

**Metsäenergian kehitysnäkymät Suomessa –seminaari
Suomenlinna 25.3.2010**

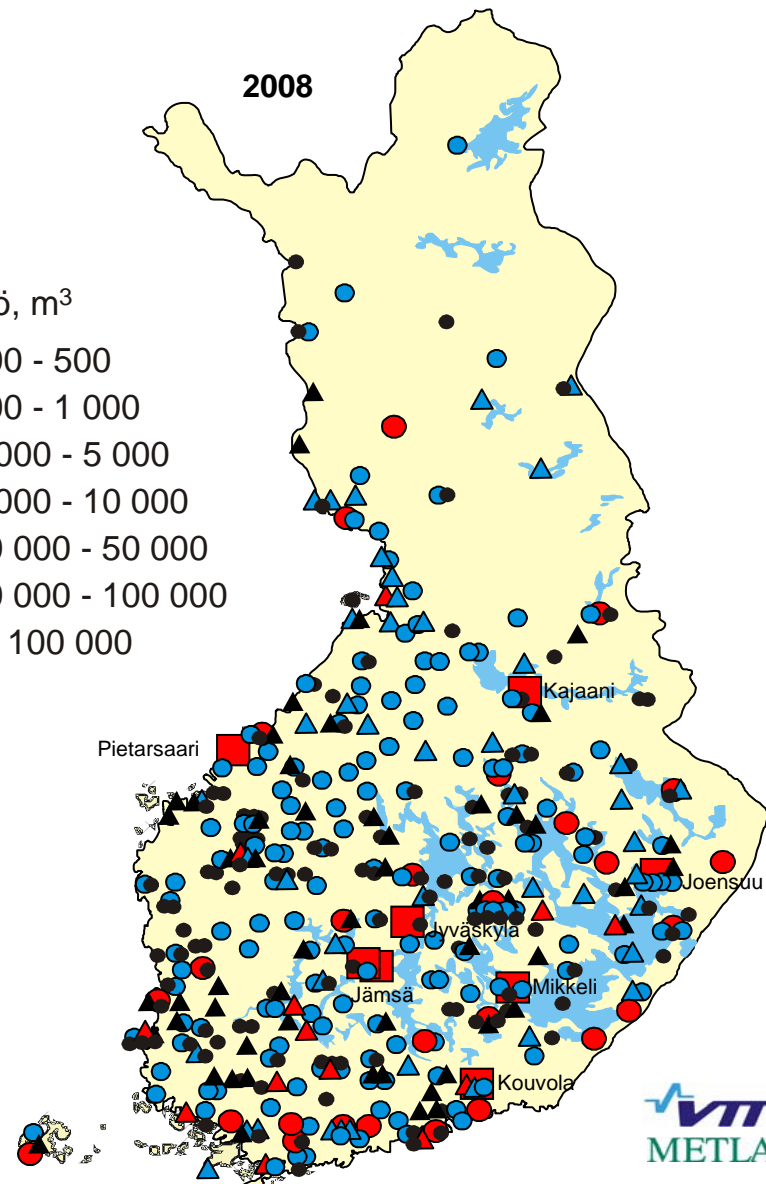
Tuula Mäkinen, VTT

Bioenergian nykykäyttö

- Uusiutuvaa energiaa 25 % kokonaisenergian kulutuksesta
- Uusiutuvista yli 80 % puuperäisiä polttoaineita
- Käyttö pääasiassa CHP-tuotannossa päästökauppasektorilla ilman merkittäviä tukia

Käyttö, m³

- 200 - 500
- ▲ 500 - 1 000
- 1 000 - 5 000
- ▲ 5 000 - 10 000
- 10 000 - 50 000
- ▲ 50 000 - 100 000
- yli 100 000

Yhteenveto uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämismahdollisuuksista vuoteen 2020

Suomen velvoite lisätä uusiutuvien käyttöä yli 30 TWh

2005 TWh		Lisäys 2005-2020		
		1000 MW	TWh	
0	Aurinkoenergia, aaltoenergia		0,0	
13,3	Vesivoimasähkö		1-2	
79	Biomassapolttoaineet: puu, kierrätyspolttoaineet, peltobiomassat	4-8	20-40	Polttoaine
0,2	Tuulivoimasähkö	2-3	6-9	Sähkö
1	Lämpöpumppujen uusiutuva lämpö	1	4-9	Lämpö

Uusiutuvia mahdollista lisätä yhteensä 31-60 TWh

	1980	1990	2000	Nykytila	2010	2020	2030	2040	2050			
10										Arvio biosähkön lisäysmahdollisuudesta	1-2	4-8
52,5										Arvio biolämmön lisäysmahdollisuuksista		8 -15
0										Arvio liikenteen biopolttoaineista (myös tuonti)		4,5-9

Sähkön ja lämmön tuotannon teknologiat

- Uusien biomassapolttoaineiden käyttö korkearakennusasteisessa seospoltossa leiju- ja arinakattiloissa ja kaasuttimissa
 - metsähake, peltobiomassat, kierrätyspolttoaineet
- Uusien soodakattiloiden sähköntuotannon lisääminen
 - Korkeat höyryn arvot, erillinen tulistus
- Uudet jätteiden korkeahyötysuhteiset materiaali- ja energiahyötykäyttökonseptit
- Uudet pien-CHP-konseptit kiinteille biomassapolttoaineille
 - Kaasutus+polttomoottori
 - Stirling, ORC, polttokennot

- Rakennusten lämmitys
 - Päälämmitysmuotoina: hake-, pelletti- ja bioöljylämmitys
 - Täydentäviä: sähkölämmityksen huipun leikkaus varaavilla tulisijoilla ja pellettitakoilla
 - Tarvetta erityisesti uusille palvelukonsepteille, päästöjen vähennys

Liikenteen biopolttoaineet

- Nykyiset biopolttoaineet
 - Neste Oil aloittanut NExBTL-dieselin valmistuksen vuonna 2007
 - ST1 Biofuels aloittanut etanolin tuotannon sokeri- ja tärkkelyspitoisista jätteistä
 - Tuontietanoli
- Toisen sukupolven liikenteen biopolttoaineiden kehitystyö ja kaupallistaminen käynnissä metsätähteistä ja teollisuusjätteistä (terminen kaasutus, biotekninen etanolin valmistus)
 - Stora Enso & Neste Oil: F-T-diesel, Varkauden demo
 - UPM & Andritz Carbona: F-T-diesel, pilot-kokeet Yhdysvalloissa
 - Vapo: F-T-diesel
 - UPM: etanoli kuitupitoisesta jätteestä, EU-demoprojekti käynnistynyt
 - Metso, UPM, Fortum & VTT: bioöljyn tuottaminen pyrolyysillä, pilotointi Tampereella

Bioenergiateknologioiden kehitystilanne

Nopeasti kaupalliseen käyttöön otettavia

- Biomassojen (puu, pelto) tuotantoketjujen kehitys
- Polttoaineen kuivaus, kiinteät polttoainejalosteet
- Seospolton optimointi: metsähake, peltobiomassat, jäte
- Korkeahyötysuhteinen jätteiden energia- ja hyötykäyttö
- CHP entistä pienemmässä kokoluokassa
- Kaasutuskaasu ja pyrolyysiöljy maakaasun/raskaan polttoöljyn korvaajana

Pitempi aikaväli kaupallistumiseen

- Toisen sukupolven liikenteen biopolttoaineet puusta, jätteestä ja peltobiomassoista
 - kaasutus-FT-diesel
 - synteettinen maakaasu
 - etanoli
- Uudet jätteiden hyötykäyttökonseptit
- Korkearakennusasteiset CHP-laitokset: ylikriittinen leijukattila, IGCC, kaasutus yhdistettynä polttokennoihin
- Happipolttu ja CCS cofiring-laitoksissa

Teknologiakehityksen lisäksi haasteena

- Uusien liiketoimintakonseptien kehittäminen, esimerkkinä pieneen kokoluokkaan lämpöyrittäjäyys, pellettiliiketoiminta, maataratkaisut
- Integroiduissa ratkaisuissa parhaat hyötysuhteet: liikenteen biopolttoaineiden valmistus metsäteollisuudessa tai CHP-tuotannon yhteydessä, biojalostamokonseptit
 - Eri teollisuusalojen yhteistyö, koko arvoketjun hallinta: metsä – tehdas – kuluttaja – materiaali- ja energiahyötykäyttö
- Uusien teknologioiden demonstrointi

**VTT luo teknologiasta
liiketoimintaa**